

> Retouradres Postbus 20952 2500 EZ Den Haag

De Minister voor Wonen en Rijksdienst
De heer drs. S.A. Blok
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

**College van
Rijksadviseurs**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20952
2500 EZ Den Haag

Contactpersoon

Mevrouw ir. R. Groot

M 06 25 53 96 73
rienke.groot
@rgd.minbzk.nl

Kenmerk

RBM-20140917

Datum 17 september 2014
Betreft Wetsvoorstel kwaliteitsborging in de bouw

Geachte heer Blok,

De regelgeving voor de kwaliteitsborging in de bouw staat ter discussie. Na een lang voorbereidingstraject lijken er nu op korte termijn enkele veranderingen in de regelgeving te worden doorgevoerd die de verantwoordelijkheden, taakverdeling en procedures voor de kwaliteitsborging in de bouw zullen veranderen. Belangrijk element van de verandering is dat de kwaliteitsborging vooral door de private partijen zal worden uitgevoerd. Daarnaast zullen gemeenten (Bouw- en Woningtoezicht) in het kader van de omgevingsvergunning geen preventieve toets meer uitvoeren op de naleving van de eisen van het bouwbesluit, noch inspecties op de bouwplaats uitvoeren. In plaats hiervan zal een opdrachtgever zelf de kwaliteitsborging moeten organiseren door private partijen in te schakelen die op een erkende manier voorzien in de kwaliteitsborging. De overheid blijft daarbij toezicht op het stelsel houden. Bijkomend doel van de veranderingen is de totale kosten voor de kwaliteitsborging te beperken.

Op 27 november 2013 heeft u een brief met wetsvoorstellen voor wetswijziging voor de 'Verbetering kwaliteitsborging in de bouw' naar de Tweede Kamer gestuurd. Het College van Rijksadviseurs (CRa) heeft over uw voornemens gesproken. In voorliggend, beknopt commentaar op het wetsvoorstel vragen we aandacht voor drie aspecten.

1. Een nieuw stelsel van kwaliteitsborging in de bouw.

Het CRa ondersteunt uw streven voor vereenvoudiging van regelgeving en van de procedures voor naleving van regels. Kwaliteitsborging in de bouw is de afgelopen decennia een combinatie geweest van privaatrechtelijke en publiekrechtelijke verantwoordelijkheden en invullingen. De architect voerde namens de opdrachtgever het toezicht uit op de bouw en de gemeente toetste bouwplannen aan de eisen van het bouwbesluit als voorwaarde voor het verlenen van een bouwvergunning en voerde ook inspecties uit op de bouwplaats om te controleren of er werd gebouwd conform de bouwvergunning.

Beide onderdelen van de controle en het toezicht zijn de afgelopen decennia langzamerhand verminderd.

De gemeentelijke overheid heeft zichtbaar moeite om het toezicht op de bouw over de volle breedte te bewaken, de aannemerij is een steeds verder gedifferentieerd systeem van risicobeheersing, technische specialismen en subcontracten dat voor (particuliere) opdrachtgevers moeilijk valt te doorgronden. De samenleving en de beroepsgroepen zijn gebaat bij een heldere verdeling van verantwoordelijkheid jegens de kwaliteit van gebouwen en de gebouwde omgeving.

In het beoogde stelsel is de verantwoordelijkheid voor kwaliteit dichter in de buurt gebracht van degenen die er verstand van hebben, namelijk de bouwers zelf, en is het aan de opdrachtgever om bij de omgevingsvergunningaanvraag aan te geven hoe er in de kwaliteitsborging wordt voorzien. Tevens is het de bedoeling om kwaliteitsborginginstrumenten proportioneel in te zetten in relatie tot het risiconiveau van de gebouwen. Het CRa kan deze gedachtegang goed volgen. Een verbetering van de kwaliteitsborging is belangrijk vanuit diverse maatschappelijke ontwikkelingen waardoor de prestaties die van de bouw worden gevraagd op een hoger niveau komen te liggen. De wijzigingsoperatie is echter complex en vraagt flankerende maatregelen. Het nieuwe stelsel zal in de ogen van het CRa niet per definitie leiden tot vermindering van regeldruk en bureaucratie. Het monitoren van de effecten en resultaten is daarom essentieel, zeker in de eerste jaren.

Datum
17 september 2014

Kenmerk
RBM-20140917

2. De rol van de architect in het nieuwe stelsel.

Voor het CRa heeft kwaliteitsborging eveneens betrekking op vormgevingsaspecten en ruimtelijke aspecten van een bouwwerk. De inbreng van de architect is hierbij cruciaal. Het wetsvoorstel geeft weinig houvast over de rol van de architect in het bouwproces. Het CRa is van mening dat u met de Wet op de Architectentitel en de daaraan gekoppelde introductie van de verplichte beroepservaringsperiode en permanente bijscholing de architect beter in staat stelt om als onafhankelijke bouwmeester op te treden en de belangen van de consument te behartigen. Zeker de individuele particuliere opdrachtgever komt in het nieuwe stelsel niet goed uit de verf. Bij een deel van de kleinere bouwactiviteiten (verbouwingen e.d.) wordt in de praktijk vaak geen architect ingeschakeld. Opmerkelijk is dat bijvoorbeeld in Rotterdam onder de noemer "De Architect Aan Zet" voor kleinere bouwwerken (de 80%, onder meer woningen tot drie bouwlagen) een belangrijke rol wordt toegedicht aan de architecten. De gemeente geeft nauwgezet aan welke kwaliteitseisen ze aan architecten stellen die zelf een belangrijke rol kunnen spelen bij de uitvoering van de kwaliteitsborging. Dit zou een model kunnen zijn om ook op landelijk niveau de rol van architecten in dit kader te versterken. Het CRa beveelt in zijn algemeenheid aan om de rol van de architect in uw beleidsvoornemens nader te expliciteren.

3. Voorlichting over het nieuwe systeem van kwaliteitsborging.

In het beoogde systeem van kwaliteitsborging moeten verschillende onderdelen verder worden uitgewerkt en verduidelijkt. Het nieuwe systeem is complex, zie bijvoorbeeld het proportioneel inzetten van de kwaliteitsborginginstrumenten in relatie tot het risiconiveau van de gebouwen.

Aangezien marktpartijen, waaronder architecten, een sleutelrol gaan vervullen in het nieuwe systeem is goede voorlichting over het nieuwe systeem onontbeerlijk. Het betrekken van deze partijen bij de verdere uitwerking ligt dan ook voor de hand.

Datum
17 september 2014

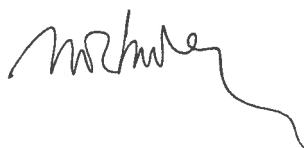
Kenmerk
RBM-20140917

Het CRA is graag bereid u te adviseren bij de nadere uitwerking van uw beleidsvoornemens.

Met vriendelijke groet,

ir. Frits van Dongen
Rijksbouwmeester

ir. Eric Luiten
Rijksadviseur voor Landschap en Water

ir. Rients Dijkstra
Rijksadviseur voor Infrastructuur en Stad

